

Palgainfo Agentuur: töötajate palgaootus püsib stabiilsena

15. juuni 2015

Töötajate netopalga ootus on püsib stabiilsena jäädes poolte töötajate puhul 800-1500 euro piiresse, nagu see oli ka möödunud ja ülemöödunud aastal, selgub Palgainfo Agentuuri ja partnerite tööturu- ja palgauuringu tulemustest. Palgaootuse mediaan on võrreldes eelmise sügise ja kevadega isegi pisut langenud 1100 eurole kätte – aasta tagasi oli sama näitaja 1200 eurot, kaks aastat tagasi 1000 eurot. Keskmist palgaootust mõjutab väga kõrgete palgaootuste vähenemine vastajate hulgas.

Vaadates netotöötasude muutusi, siis ei ole ka nendes suuri muutusi toimunud – poolte vastajate netotöötasu jäi aprillis 560-1020 euro vahele, aasta tagasi samal ajal oli see 525-1022 eurot. Mediaan netotöötasu oli Palgainfo Agentuuri uuringus osalejatel aprillis 2015 768 eurot, aasta tagasi 750 eurot.

Töötajate hulk, kelle netotöötasu on aasta jooksul tõusnud, on võrreldes kahe möödunud aastaga pisut suurem – 44%, 39% uuringus osalenud töötajatest töötasu aastaga muutunud ei ole. Väikese osa (7%) töötajate netotöötasu on ka langenud.

Keskmine töötajate poolt märgitud aasta jooksul toimunud netopalga muutus jäi 40-150 piiresse ehk 6-16% ringi, kõige sagedamini märgiti töötasu kasvu suuruseks 100 eurot.

Rohkem oli töötajatest vastajaid, kelle netotöötasu oli aastaga kasvanud, riigi- ja kohaliku omavalitsuse, hariduse ja panganduse valdkonnast, vähem ehituse, kinnisvara ja põllumajanduse valdkondadest. Sama kinnitavad ka tööandjate poolt antud vastused. Ametirühmade lõikes oli suurema hulga töötajate netotöötasu kasvanud juhtidel ja tippspetsialistidel.

Organisatsiooni töötajate arvu järgi töötasude muutusi analüüsid, on näha, et rohkem on töötasu muutusi olnud suuremates, üle 250 töötajaga organisatsioonides.

Organisatsioonide hulk, mis on muutnud või kavandavad põhipalkade muutust, on peaaegu samal tasemel, mis aasta tagasi – 72%. Keskmine toimunud ja kavandatav põhipalga muutus jääb 5-10% piiresse, toimunud põhipalga mediaanmuutus oli 7%, kavandatav mediaanpalga muutus on 5%.

Võrreldes põhipalkade toimunud ja kavandatavaid muutusi varasemate uuringute tulemustega, on näha, et tegelikkuses võivad põhipalkade muutused kavandatud muudatustest suuremaks kujuneda, mida tingib muutuv tööturu ja värbamise olukord.

Olulisemad põhjused, miks organisatsioonides põhipalkasid muudetakse on, majandustulemused ja palgaturul toimuvad muutused, samuti töötajate personaalne areng ja sellest tulenevad muutused.

Töötajate netotöötasu muutust mõjutas kõige enam põhipalga taseme muutus, aga ka töö- või ametikoha vahetus. 25% vastajate jaoks oli netotöötasu muutuse väga oluliseks põhjuseks riikliku alampalga muutus.

Töötasude muutust mõjutab selgelt ka tööjõupuudus – kaks kolmandikku tööandjate küsitluses osalenud organisatsioonide esindajat märkis, et nad tunnetavad spetsialistide ja/või lihttööliste puudust tööturul. Ligi pooled tööandjad vajavad lähema aasta jooksul juurde uusi töötajaid ning üle kolmandiku uuringus osalenud organisatsioonide töökohtade arv suureneb, samas kui tööealist elanikkonda jääb vähemaks. See tähendab, et konkurents töötajate pärast suureneb veelgi ning organisatsioonid, mille ärimudel ei võimalda oodatud tasemel palka maksta, tõrjutakse turult välja.

Tööturu- ja palgauuringu partneri CV Keskuse igapäevane tööjõuvahendamise praktika kinnitab uuringu tulemusi – lisaks spetsialistidele on märksa keerukamaks muutunud ka sobivate lihttööliste otsingud ning seda eriti tömbekeskustest eemal asuvates piirkondades. Arvestades, et aastaks 2020 väheneb potentsiaalsete töötegijate arv enam kui 30 000 võrra, peavad personalijuhid pöörama oma pilgud sihtrühmadesse, kust täna tööjõudu aktiivselt ei kaasata, muutuma kandidaatidele seatud ootuste osas paindlikumaks ning tööpakkumiste koostamisel tunduvalt loovamaks.

Ka uuringu tulemused näitavad, et üle poolte (64%) tööandjatest püüavad tööjõupuudust leevendada eelkõige efektiivsema värbamistegevuse ja organisatsiooni maine kujundamisega. Organisatsiooni hea maine tööandjana on ka tööandja valiku kõige olulisem kriteerium töötajate jaoks, kui neil on võimalik valida mitme tööandja vahel.

Töötasude muutusi ja palgaootusi mõjutab kindlasti ka parem palgainfo kättesaadavus, mis muudab tööturu läbipaistvamaks. CV Keskuse tööportaalis on avaliku palganumbriga tööpakkumiste arv kasvanud 25%-ni kõigist tööpakkumistest. Kui veel mõned aastad tagasi varjati pakutavat palganumbrit kiivalt, siis nüüd on üsna suur hulk tööandjaid mõistnud, et palgataseme avalikustamine võib värbamisprotsessil neile eelise anda. Seda kinnitavad ka töötajate küsitluse tulemused – üle poolte töötajatest (62%) otsustab tööpakkumise kasuks, mille pakutava töötasu vahemik on avalik.

Palgainfo Agentuur küsitleb tööandjaid ja töötajaid kaks korda aastas – aprillis ja oktoobris. Selle aasta mai kuus läbiviidud küsitluses osales 320 tööandjat ja 13396 töötajat. Küsitluse tulemusi tutvustati põhjalikumalt 18. juunil toimunud seminaril.